

2009-04-28

REGERINGSKANSLIET Kulturdepartementet	
Ink	2009-04-29
Dnr.	L. J4D9/2-/tGv/

Stiftelsen Strindbergsmuseets svar på Kulturutredningen (SOU 2009:16).

Stiftelsen Strindbergsmuseet har, med små resurser och med en relativt kort remisstid för två utredningar, främst haft möjlighet att bedöma frågor som direkt berör den egna verksamheten. Störst möda har därför lagts ned på remissen av den kompletterande museiutredningen Kraftsamling. Kulturutredningens förslag kring "portföljmodellen" har vi t ex inte haft möjlighet att sätta oss in i utan kommentarer främst de punkter som mer direkt berör vårt museum.

"Samspel med civilsamhälle och folkbildning"

Vi betonar gärna betydelsen av Kulturutredningens resonemang kring museernas roll i det Livslånga lärandet. Museer ska inte främst ses som underhållning eller rena publikdragare, även om det gärna får bli en bieffekt av verksamheten. Museer är också bildningsorganisationer med uppgift att dokumentera, bevara, forska och förmedla. De kan med utställningar och pedagogik på ett levande sätt berätta om skilda samhällsföreteelser långt efter det att människor slutat sin formella skolgång.

Just i kraft av den pedagogiska kraften med tredimensionella föremål eller miljöer, utställningsmediets visuella möjligheter, är museer mycket lämpliga aktörer i arbetet med det livslånga lärandet i samhället. Det vi med andra ord kan kalla för Folkbildning. Strindbergsmuseet och Strindbergs intima teater är mycket lämpliga för sådan folkbildning. Strindberg är ett kulturellt nav, då liksom idag, som man inte kan gå förbi om man vill förstå svenskt kulturliv.

Därför håller vi med om att ett viktigt kulturpolitiskt mål är "ett bra samspel mellan de kulturpolitiska insatserna och folkbildningen och kulturorienterade insatser inom den civila sektorn i övrigt". Strindbergsmuseet och Strindbergs intima teater är ett bra exempel på institutioner som kan bidra med ett livslångt lärande i samhället i stort.

"Arkitektur för en förnyad kulturpolitik"

Det som främst berör Strindbergsmuseet är utredningens förslag om fyra sfärer. Eftersom förslaget är att museikoordinatorfunktionen läggs under sfären "Frågor om samtid, historia och livsmiljö" förutsätter vi att även Stiftelsen Strindbergsmuseet hamnar i denna sfär. Detta trots att en mycket viktig del av stiftelsen består av Strindbergs intima teater.

Detta illustrerar problemet med dessa sfärer. Stiftelsen Strindbergsmuseet med två huvudverksamheter - museet och teatern - borde enligt kulturutredningen hamna i två skilda sfärer (teatern i "Sfären för frågor om konstarnas"). Detta är naturligtvis olyckligt och svårlöst. För att ta ett annat exempel - Statens musiksamlingar med både museum, arkiv och

bibliotek skulle också hamna i olika sfärer. Allmänt kan sägas att nästan alla museer innehåller arkiv och bibliotek, ibland mycket stora och betydelsefulla sådana, och hamnar mellan två sfärer, så att säga.

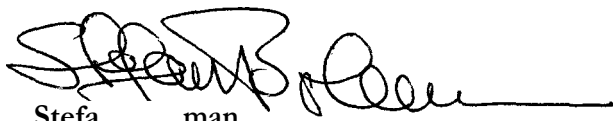
Naturligtvis ska det finnas samverkan mellan dessa föreslagna sfärer, kompetens inom t ex arkiv, museer och scenkonst kan inte finnas inom samma sfär. Men då uppstår frågan hur mycket samverkan mellan sfärerna som måste ske innan man tappar poängen med att ha dessa skilda sfärer, vilket i sin tur beror på sfärernas praktiska funktioner. Om de t ex styr medelsfördelning till institutionerna blir kompetensfrågan oerhört viktig.

Utredningen tar upp problemet med gränsdragningar mellan sfärerna, men vår uppfattning är att man inte noggrant nog går igenom för- och nackdelar med de föreslagna sfärerna. Man avfärdar t ex relativt snabbt tanken på en sfär "kulturarv", vilken delvis skulle lösa en del gränsdragningsproblem för museer, arkiv och bibliotek.

Med det liggande förslaget försvåras s k ABM-samarbete, som tidigare varit en viktig kulturpolitisk tanke och som vi företräder. Arkiv, bibliotek och museer har som minsta gemensam nämnare att de förvaltar det samlade kulturarv som ligger till grund för det livslånga lärandet. Dessa institutioner borde samordnas mer, inte riskera att separeras mer genom att hamna i skilda sfärer.

Vi menar därför att förslaget om de namngivna sfärerna inte är motiverat nog, och att en noggrannare konsekvensanalys måste göras innan beslut fattas, där ABM samarbete fortfarande bör ha en prioritet.

Strindbergsmuseet 2009-04-28

Stefa man
Chef för Strindbergsmuseet

Remissvaret är skrivet i samråd med chefen för Strindbergs intima teater, samt ordförande och vice-ordförande för Stiftelsen Strindbergsmuseet.